

TECHNISCHE FICHE WILDBEHEER

DRUKJACHT

Vorbereitung en organisatie

**AGENTSCHAP
NATUUR & BOS**

Vlaanderen
is natuur

DRUKJACHT

INLEIDING

Drukjacht is een vorm van bewegingsjacht: drijvers zetten de dieren, meestal grofwild, in beweging, zodat jagers vanop verschillende hoogzitten, verspreid langsheen de natuurlijke wissels van het wild in het gebied, een kans hebben om een dier te schieten.

Het doel van een drukjacht is om op een korte tijdspanne een groot afschot te realiseren. Dit kan door over een grote oppervlakte tegelijkertijd te jagen. Door de normale looppatronen van de dieren niet te blokkeren, maar de dieren door puntsgewijze verstoring (kleine groepjes drijvers verspreid in het hele gebied) langs hun normale paden (wissels) te doen bewegen, zet men het wild er toe aan om zich traag te verplaatsen. Daardoor doet men het wild voorbij verschillende geweerposten komen en daardoor wordt meerdere keren de mogelijkheid gecreëerd om een goed schot te plaatsen.

Uit de praktijk is gebleken dat de efficiëntie van drukjacht, naar het halen van afschotcijfers toe, zeer hoog is. Door het organiseren van een beperkt aantal drukjachten kan een groot deel van het gewenste of nodige afschot verwezenlijkt worden en kan het aantal jachtdagen in een gebied minimaal gehouden worden. Dit kan voordelig zijn in functie van andere doelen (natuur, andere recreatie, personeelsinzet).

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	1
jachtterminologie	2
Doel en omschrijving	3
Keuze van het gebied en tijdstip	4
Organisatie van een drukjacht	5
ORGANISATIE STAP 1: TERREINBEZOEK.....	5
ORGANISATIE STAP 2: ORGANISATORISCH OVERLEG.....	7
ORGANISATIE STAP 3: UITNODIGING JAGERS, TRAKKERS, BETROKKEN PERSONEN.....	9
ORGANISATIE STAP 4: HOOGZITPLAATSING	10
ORGANISATIE STAP 5: OVERLEG AANPALENDE JACHTRECHTHOUDERS.....	13
ORGANISATIE STAP 6: DE DRUKJACHT ZELF	14
ORGANISATIE STAP 7: NABESCHOUWING	19
Overeenkomst tussen organisatie en jager.....	20
Waarschuwborden voor de drukjacht	21
Wildverwerking	22
Bijlagen	24

JACHTTERMINOLOGIE

Aanspreken van wild	Het observeren van het wild alvorens een schot te plaatsen.
Aangeschoten wild	Een wild dier dat geraakt is door een kogel, maar niet ter plaatse gedood is en nog verder loopt.
Dekking	Plaats met dichte vegetatie waar dieren zich in verschuilen.
Gekwalificeerd persoon	De Europese regelgeving voor voedselveiligheid voorziet in de mogelijkheid dat een jager, die een hygiëneopleiding heeft gevolgd ("gekwalificeerd persoon") een eerste beoordeling van het geschoten wild kan verrichten.
Gestrekt wild	Geschoten dieren
Jachtheer	Organisator van de jachtdag.
Postereren	De jager naar zijn hoogzit of post brengen.
Posteur	De persoon die de jagers posteert.
Ronde	Briefing van de jagers en trakkers voor aanvang van de jacht.
Schutter	Synoniem voor jager – persoon die een wapen draagt.
Tableau	Het volgens bepaalde volgorde uitleggen van de geschoten dieren om ze na afloop van de jachtdag een laatste eer te betonen.
Trakker of drijver	Persoon die door het gebied loopt om de dieren te laten bewegen of op te jagen.
Trak of drift	Het gedeelte van het gebied waarin gejaagd wordt
Trakken	Het wandelen van de drijvers doorheen het jachtgebied om het wild ertoe aan te zetten zich te verplaatsen.
Zweethond	Hond die op een geurspoor geplaatst wordt om aangeschoten wild op te sporen
Zweetwerk	Het zoeken naar aangeschoten wild met een zweethond.

DOEL EN OMSCHRIJVING

Bij een drukjacht gaat het erom het wild zo rustig mogelijk te laten bewegen doorheen het jachtgebied. Dit wordt niet gedaan door het wild 'op te drijven' in de richting van een rij van geweren, maar als drijver stil door het gebied te bewegen en zo het wild te verstoren en er toe aan te zetten zich rustig te verplaatsen. Het gevolg is dat de dieren minder gealarmeerd zijn dan bijvoorbeeld bij een drijfjacht en trager voorbij de posten met schutters komen. De schutter heeft dan, in ideale omstandigheden, de kans om het geslacht en/of de leeftijd van de dieren te bepalen en heeft meer tijd om een correct schot te plaatsen. Deze manier van bewegingsjacht resulteert in minder risico op slecht geplaatste schoten dan bij het schieten op snel lopende, opgejaagde dieren. De dieren zijn ook meer geneigd om binnen het jachtgebied van de ene dekking naar de andere dekking te blijven lopen en vluchten minder snel het gebied uit.

Bij drukjachten bevinden de geweerpостen zich, in tegenstelling tot bij een drijfjacht, niet aan de buitenzijde van het bejaagde gebied. Door het opstellen van verschillende geweerpостen aan de wildwissels wordt de mogelijkheid gecreëerd dat dieren die zich in het gebied verplaatsen, meerdere keren voorbij een hoogzit of geweerpост komen en geschoten kunnen worden.

Als het om een grote oppervlakte gaat die bejaagd wordt, zal deze in deelgebieden worden opgedeeld. Elk van deze deelgebieden wordt tegelijk bejaagd, maar deze deelgebieden worden dan telkens toebedeeld aan een aparte groep drijvers of trakkers van gemiddeld 3 tot 10 personen. Gedurende de jachtdag zal een groep drijvers door zijn of haar deelgebied trekken. Ze bewegen zich op een rustige manier, zonder veel lawaai en opgesteld op een lijn, door de dekking. Dieren die zich in het gebied ophouden, zullen dan merken dat er verstoring is in hun leefgebied en zich in alle stilte verplaatsen naar een ander gedeelte van het leefgebied. Doordat de dieren niet echt opgeschrikt of opgejaagd worden is, de kans groter dat de dieren traag bewegen en ook in beweging blijven in hetzelfde gebied. Meestal wordt er gedurende 2 tot 3 uur getrakt. Daarna wordt een pauze ingelast van een 15 tot 30 minuten. Dit om de trakkers te ontlasten, maar vooral omdat de dieren dan vaak weer spontaan gaan bewegen omdat de verstoring weg lijkt te zijn.

De drijversgroepen lopen niet eenmalig op één lijn doorheen het hele gebied, zoals bij een drijfjacht, maar doorkruisen hun deelgebied in alle mogelijke richtingen. Het is vooral belangrijk dat ze de ondoordringbare dekkingen, moerassige gebieden zeker moeten gedaan worden ook al lijkt het onmogelijk om hier door te lopen. Dit zijn de plaatsen waar dieren zich voornamelijk verschuilen. De trakkers maken ook niet veel lawaai, maar gaan rustig babbelen met elkaar doorheen het gebied. Het feit dat elke drijversgroep in één lijn loopt, is qua veiligheid wel belangrijk. Zo kunnen de jagers beter overzicht houden over de positie van de alle drijvers in het gebied.

Veiligheid: Gezien het feit dat er in het hele gebied geweerpостen opgesteld staan die in verschillende richtingen kunnen schieten, en er tegelijkertijd overal in het gebied drijvers kunnen zijn, vraagt een drukjacht extra aandacht voor wat betreft veiligheid. Dit vertaalt zich doorheen heel het proces van de voorbereiding tot de uitvoering van een drukjacht. Een goede en degelijke voorbereiding van een drukjacht is daarom ook cruciaal in het kader van de veiligheid. Door de rustige beweging van het wild is de discipline inzake veiligheid echter veel beter te waarborgen dan bij drijfjacht.

KEUZE VAN HET GEBIED EN TIJDSTIP

Een eerste belangrijke stap vormt de keuze van het gebied en het tijdstip waarop de drukjacht zal plaatsvinden.

Het gebied dient voldoende groot te zijn. In sommige aanbevelingen in Duitsland spreekt men over minimaal 500 ha aaneengesloten bosgebied. Voor Vlaanderen zal dit in veel gevallen niet haalbaar zijn omdat de gebieden meer versnipperd zijn. Praktijkervaring toont echter dat een drukjacht zelfs goede resultaten kan halen op een veel kleinere aaneengesloten oppervlakte (vb. 35 tot 150 hectare). Belangrijk hierbij is dan wel om een biologisch zinvol gebied te proberen afbakenen. Dit wil zeggen dat de geselecteerde oppervlakte groot genoeg is of naar dekking toe interessant genoeg is om de dieren te laten bewegen binnen het gebied. Als de totale oppervlakte te klein is of de verschillende dekkingen te klein of te weinig talrijk zijn, zullen de dieren bij de eerste verstoring het gebied verlaten en ettelijke kilometers afleggen naar andere rustige oorden. Wanneer de dieren het te bejagen gebied verlaten, heeft het principe van drukjacht geen nut meer. De bedoeling is immers dat de dieren binnen hetzelfde drukjachtgebied blijven bewegen.

Er kan overlegd worden met naburige jachtrechthouders in hoeverre zijn met hun terreinen zullen deelnemen aan de drukjacht, om bovenstaande doelstelling te halen. Eventueel door niet op hun eigen gebied te drukken, maar wel om hoogzitten bemannen om wild dat het gebied waar de drukjacht plaatsvindt toch verlaat, te kunnen schieten. Er is in de wetgeving voorzien dat er verplicht een overleg moet plaatsvinden tussen de organisator van de drukjacht en de jachtrechthouders of WBE's die een jachtterrein hebben, palend aan het gebied waar de actie plaatsvindt. Dit met oog op gebiedsgerichte samenwerking en om de efficiëntie van de drukjacht te verhogen. Dit wordt verder uitgediept in stap 5 van het hoofdstuk "organisatie van een drukjacht".

Qua tijdstip moet er rekening gehouden worden met de wettelijke jachtopeningstijden voor de te bejagen wildsoort(en). In geval van het everzwijn wordt veelal de late herfst (eind oktober) tot einde van februari voorgesteld als ideale drukjachtperiode. Er zijn dan geen bladeren meer aan de bomen en veel bodembegroeiing is al platgevallen (door eerste vorst). Dat geeft een betere zichtbaarheid en is belangrijk om veilig te kunnen schieten. Een andere reden van deze keuze van tijdstip voor drukjacht op everzwijnen is dat tussen maart en het einde van de zomer het merendeel van de biggen worden geboren. Deze periode wordt bij voorkeur gemeden om geen verweesde biggen te veroorzaken als de zeug zou worden geschoten. Ook de voortplantingsperiode van quasi alle andere dieren valt buiten de periode van oktober tot februari.

ORGANISATIE VAN EEN DRUKJACHT

Het organiseren van een succesvolle drukjacht kan met volgend stappenplan:

ORGANISATIE STAP 1: TERREINBEZOEK

WIE?	WANNEER?
✓ Hoofdverantwoordelijke organisatie ✓ Boswachter ✓ Plaatselijke persoon met kennis van het terrein	Enkele maanden op voorhand
WAT?	
Overzicht (kaart) maken van het terrein, vegetatie, dekkingen voor de dieren, waar de dieren zich ophouden en waar de wildwissels liggen	

Op het terreinbezoek worden volgende zaken bekeken:

- Waar houdt het wild zich overdag op? Met andere woorden: wat zijn de veilige gebieden met veel dekking?
- Waar gaat het wild foerageren?
- Waar liggen de wildwissels? En in welke richting beweegt het wild zich?

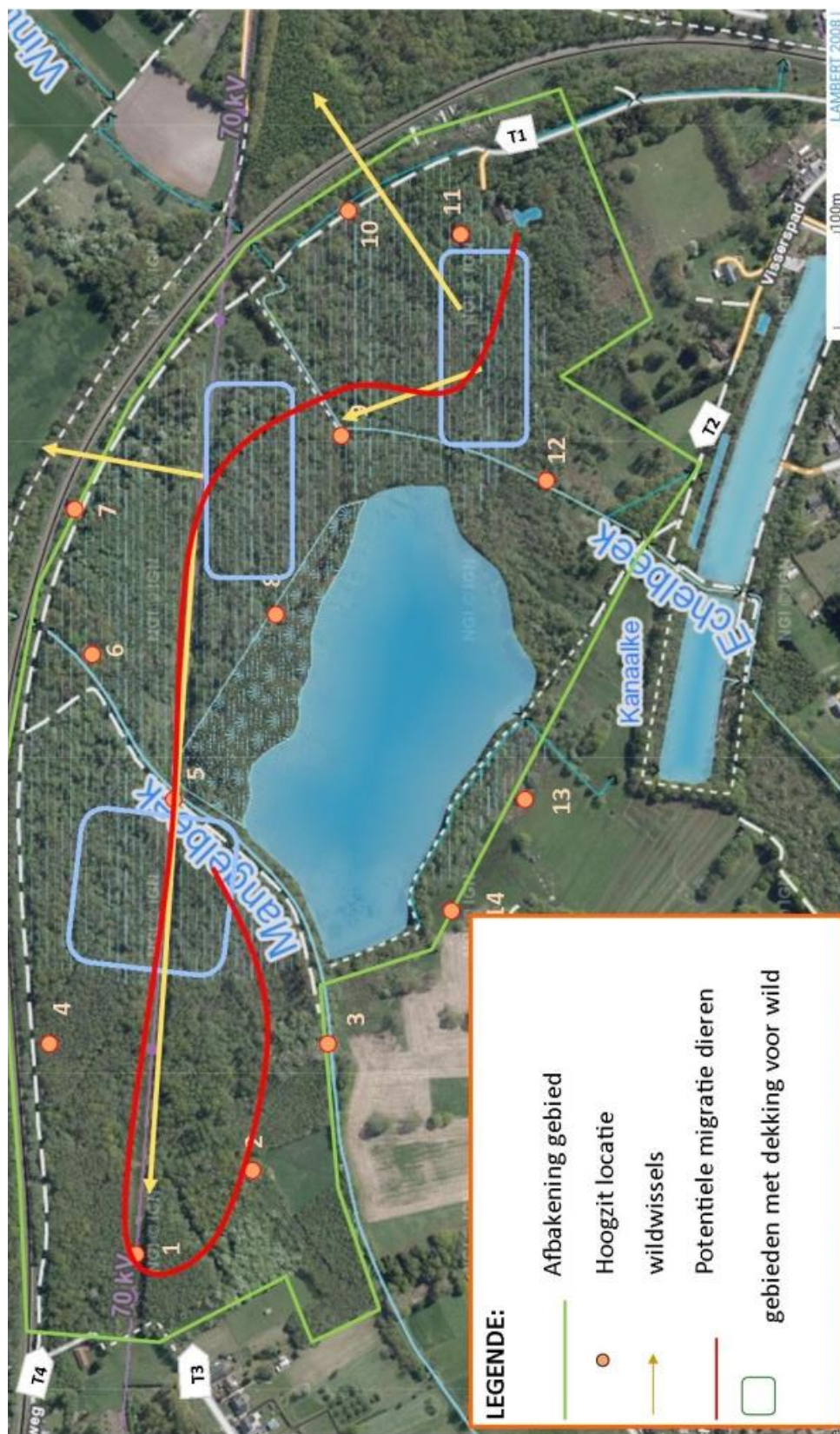
Er is een verschil tussen foerageerwissels en vluchtwissels, deze kunnen onderscheiden worden door de plaats waar deze naartoe leiden (vb. een naburige dekking of de nabijgelegen maisakker). Op een drukjacht is het meer waarschijnlijk dat dieren vluchtwissels zullen gebruiken.

- Waar kunnen er hoogzitten geplaatst worden? Met oog op veilige schietzone, potentiële passage van wild en praktische plaatsing (stabiliteit, zichtbaarheid en aanvoeroute) van de hoogzitten op het terrein.

Ga op het terrein met een kaart en duid alle belangrijke zaken aan. Voorbeeld hiervan is onderstaande illustratie. Kijk waar er schade is, waar er rustplaatsen zijn. Kijk of je bij het terreinbezoek al dieren tegenkomt en hoe die zich verplaatsen.

Op deze informatie zal de ruimtelijke organisatie, hoogzitplaatsing en het aantal jagers en drijvers worden gebaseerd. Het vergt inzicht in het jachtgebeuren en wildkennis om dit goed in te schatten. Het organiseren van een drukjacht is altijd een blijvende leerschool en uitdaging. Als drukjacht nieuw is, laat je dan zeker bijstaan door ervaren personen met kennis en ervaring in deze jachtvorm.

Onderstaande afbeelding geeft een schematische weergave van een jachtterrein waar aangeduid wordt waar de dekkingen liggen, waar de grootste vluchtwissels liggen, de hoogzitplaatsing en het vermoedelijk migreren van het wild.

ORGANISATIE STAP 2: ORGANISATORISCH OVERLEG

WIE?	WANNEER?
✓ Hoofdverantwoordelijke organisatie ✓ Boswachter ✓ Jachtrechthouders (evt. ook omliggende jachtrechthouders - zie stap 5) ✓ Verantwoordelijke van de drijvers ✓ Verantwoordelijke posteurs	Enkele maanden tot minimaal 1 maand op voorhand
WAT?	
Afbakening jachtgebied en drijverszones, bepaling aantal jagers, aantal drijvers en plaatsing van de hoogzitten. Praktische details afspreken voor de organisatie van de hoogzitplaatsing en de jachtdag	

Het maken van plannen en het overleg is onontbeerlijk voor een goede organisatie. Er dienen volgende zaken op voorhand beslist en bepaald te worden:

Organisatie

- Datum van de drukjacht
- Aanvangsuur en einduur van de jacht
- Samenkomstplaats(en)
- Tijdstip voor samenkomst voor de jacht
- Aantal hoogzitten, plaatsing, nummering en situering op een kaart.
- Aantal schutters (jagers) – maak een lijst met contactgegevens (GSM) en jachtverlofnummer.
- Aantal trakkerszones
- Aantal drijvers (per trakkerszone), en bepalen van verantwoordelijke per groep– maak een lijst met contactgegevens (GSM).
- Posteurs die de jagers hun post toewijzen op de jachtdag zelf – moeten een degelijke kennis van het gebied hebben
- Nazoekteam – minimaal één erkend nazoekteam
- Dierenarts – voor het nemen van stalen voor opvolging van wildziekten en voor het desgevallend verzorgen van gekwetste honden.
- (Onderzoekers – voor het nemen van wetenschappelijke stalen.)
- Personen die verantwoordelijk zullen zijn voor ophalen van wild en ontweiden (dit kunnen dezelfde personen zijn als de posteurs, mits het aantal te posteren jagers niet te groot is)
- Vervoer (wagens en aanhangwagens, met nummers)
- Plaats om de geschoten dieren te ontweiden en de nodige stalen te kunnen nemen na de jacht

Jacht technisch

- Afspraken rond kledij – alle jagers (en drijvers) dragen verplicht fluo.
- Afspraken rond wapens – welke types van wapen zijn wel of niet toegelaten. Minstens wettelijke minimumeisen.
- Afspraken rond schieten – maximale schotafstand doorgaans 50-80 m
- Afspraken rond wild – wat mag er wel of niet geschoten worden?
- Afspraken rond melding van schoten.
- Afspraken rond nazoeken.
- Afspraken rond waarnemingen.

Deze afspraken staan in detail beschreven in bijlage 1: Instructies drukjacht voor jager.

Veiligheid van de jachtdag

Op het overleg dient ook gekeken te worden in hoeverre het nodig en mogelijk is om afspraken te maken met gemeente en politie in het kader van de veiligheidsrisico's op belangrijke verkeersassen die doorheen het gebied zouden gaan. Ook wandel- of fietswegen kunnen of moeten afgesloten worden voor de duur van de drukjacht (zie bijlage 4). Het is ook wettelijk verplicht om signalisatieborden op nabijgelegen verkeersassen te plaatsen om mensen te informeren dat de jacht plaatsvindt en dat er verhoogd risico is op overstekend wild.

Ongevallen

Er moeten vooraf duidelijke afspraken bestaan voor wat er gebeurt indien er, ondanks alle veiligheidsmaatregelen, toch een ongeval zou gebeuren. Het kan ook steeds voorkomen dat een drijver gekwetst wordt door wild. In dergelijke gevallen dient duidelijk te zijn door wie en hoe de jacht stopgezet kan worden, wie de hulpdiensten op de hoogte brengt en hoe de hulpdiensten in het gebied geraken.

ORGANISATIE STAP 3: UITNODIGING JAGERS, TRAKKERS, BETROKKEN PERSONEN

WIE?	WANNEER?
✓ Hoofdverantwoordelijke organisatie	Enkele maanden tot minimaal 1 maand op voorhand
WAT?	
Uitnodiging uitsturen voor jagers, trakkers, dierenarts, nazoekteam, onderzoekers INBO.	

Als alle voorbereidingen getroffen zijn, dienen de jagers en bestuurders op de hoogte gebracht te worden in een brief die samengaat met de uitnodiging voor de jacht. Hierin dienen onderstaande zaken zeker meegegeven te worden:

- Doel van de bejaging.
- Datum van de drukjacht.
- Samenkomstplaats(en)
- Tijdstip voor samenkomst voor de jacht.
- Aanvangsuur en einduur van de jacht.
- Dagschema.
- Type wapens en optiek die gebruikt mogen worden.
- Verplichting tot bijhebben van GSM met opgeladen batterij.
- Eventuele overeenkomst, instructies of voorwaarden voor de jacht (zie hoofdstuk Overeenkomst)

De uitnodiging dient best zo vroeg mogelijk verstuurd te worden (enkele maanden tot een maand voor de datum). Vele jagers hebben in de beoogde periode immers een drukke jachtagenda. Een herinnering met herhaling van de praktische afspraken wordt **best verstuurd een week voor de actie**.

ORGANISATIE STAP 4: HOOGZITPLAATSING

WIE?	WANNEER?
✓ Hoofdverantwoordelijke organisatie ✓ Arbeiders ✓ Jagers ✓ Boswachter	Enkele weken tot minimaal 1 week voor de jachtdag
WAT?	
Hoogzitten in het terrein plaatsen	

Het plaatsen van hoogzitten, is geen evidentie. Vooral beslissen op welke locaties een hoogzit komt, is moeilijk. Er dient rekening gehouden te worden met een heel aantal factoren. Er wordt hier een overzicht gegeven van een aantal basisregels en aandachtspunten, maar uiteindelijk blijft het gedeeltelijk een spel van trial en error. Dieren reageren namelijk niet altijd zoals wij zouden verwachten. Interessant is hierbij om de jager een document mee te geven (zie bijlage 2) om te noteren waar de dieren passeren. Hieruit kan de jachtorganisator leren hoe de dieren bewegen op een drukjacht en zijn hoogzitplaatsing aan de hand van deze informatie bijsturen voor het volgende jaar.

Densiteit van hoogzitten op het terrein

De densiteit van hoogzitten in het terrein op een drukjacht wordt bepaald volgens de wildsoort die bejaagd wordt. Algemene richtcijfers zijn de volgende:

- Ree = 1 post/ 10 ha (reewild vlucht minder ver weg)
- Wild zwijn = 1 post/ 15 ha
- Edelhert = 1 post/ 20 ha (roodwild vlucht over een langere afstand en passeert meerdere posten)

De densiteit voor het plaatsen van de hoogzitten is ook afhankelijk van de biotoop. In een zeer dens bosgebied is de kans op weidelijk schieten beperkt tot een kleine cirkel rond de hoogzit en zullen er meer hoogzitten vereist zijn op eenzelfde oppervlakte. In gebieden met weinig dekking kan het aantal hoogzitten beperkt worden tot de hierboven beschreven densiteit.

Afhankelijk van het doel van de jacht en de opgelegde druk kan ook bepaald worden om het aantal hoogzitten te verhogen in functie van het te bereiken resultaat. Als er een nulstand nagestreefd wordt, kan er geopteerd worden voor zeer hoge jachtdruk en dus een hoger aantal hoogzitten.

Locatie van de hoogzitten, afhankelijk van de vegetatie en het landschap

De locatie van de hoogzitten bij drukjacht is zeer belangrijk om een goed resultaat te boeken. De plaatsing van hoogzitten is afhankelijk van de dekkingen op het terrein (dichte vegetatie waar de dieren schuilen) en de potentiële migratie van dieren tussen verschillende dekkingen.

Deze migratie is vaak voorspelbaar op het terrein door het in acht nemen van de reeds gebruikte wissels. Daarom is het aangeraden om de wissels en migratiedruk op deze wissels eerst te bekijken alvorens de hoogzitten te plaatsen.

Om in het achterhoofd te houden:

- Dieren die verstoord worden zoeken veiligheid en beschutting op.
- Migreren gaat vaak via vaste wissels waarbij er een verschil is tussen foerageerwissels en vluchtwissels. Bepaalde wissels worden enkel (of vooral) bij gevaar gebruikt.
- Om snel nieuwe en veilige dekking op te zoeken zijn dieren soms geneigd om via open terrein snel te migreren van het gevaar weg.
- Om de veiligheid te verhogen op een drukjacht is het aangewezen om een maximale afstand af te spreken tot waar de jager een dier mag schieten. Dit wordt vaak op 50 meter vastgelegd. Hou rekening met deze afstand bij het plaatsen van de hoogzit.

Naar de plaatsing van hoogzitten toe zijn er dan verschillende factoren, afhankelijk van het terrein:

- Afstand van de hoogzit tot de dekking

Wanneer het heel open terrein betreft, kan het interessant zijn om de hoogzitten te plaatsen op grote afstand van de dekking (100 tot 200 meter). Wild dat rennend de dekking verlaat is niet gemakkelijk aan te spreken. Een trefzeker schot is beter bij stilstaand of langzaam verplaatsend wild. Door de hoogzit verder weg te plaatsen zal het wild mogelijks in vaart geminderd zijn. Deze plaatsing geeft ook meer zicht en overzicht op het terrein.

Het plaatsen van hoogzitten vlakbij dekking beperkt de jager in de schietafstand (50 meter regel). Dit is interessant wanneer de hoogzit in (minder dens) bos geplaatst wordt. Dit resulteert in korte schoten waarbij de trefzekerheid verhoogd wordt. Vooral naar weidelijkheid en veiligheid is dit een meerwaarde.

- Rekening houden met bospaden of dreven

Op bospaden steekt het wild vaak met hoge snelheid over. Zeker wanneer er aan beide kanten van het pad dichte (sparren)dekking staat en het wild dwars het bospad overloopt is er weinig zicht op het naderen van een dier en is de kans op een weidelijk schot klein. Het is in dit geval niet interessant om een hoogzit op een smalle dreef met weinig zicht te plaatsen.

Op sommige plaatsen waar er duidelijke wissels lopen in een dreef of dwars op de dreef en er voldoende plaats is om een dier op tijd aan te spreken en weidelijk te schieten is het aangewezen om een hoogzit te plaatsen op de dreef. Hoewel een weidelijk schot vaak moeilijk is door een korte schiethoek en dichte dekking is het soms de enige mogelijkheid op het terrein om een hoogzit in de buurt van een druk gebruikte wissel te plaatsen.

- In een zone met vrij zicht (360°)

Dit is de meest ideale plaats om een hoogzit te plaatsen vooral indien er (meerdere) wissels in de buurt liggen. Het vrij zicht geeft veel mogelijkheid op een goed aanspreken van het wild. Het is wel aangewezen om binnen de schietzone de vegetatie te snoeien als dit de veiligheid ten goede komt.

- Op een hoger gelegen zone

Een hoger gelegen plaats in het landschap kan een goede plaats zijn om een hoogzit te positioneren omwille van de zichtbaarheid, overzicht van het landschap en veiligheid.

Plaatsen van hoogzitten in het terrein

Bij de plaatsing zelf dienen enkele zaken in het achterhoofd gehouden te worden:

- Zorg dat de hoogzit horizontaal en stabiel staat. Een extra paal in de grond kloppen en de constructie hieraan vastvrijzen, binden of spannen met spanband kan handig zijn om de hoogzit te stabiliseren.
- Maak indien nodig het schootsveld rondom de hoogzit vrij. Dit wil zeggen dat bepaalde takken of dode bomen verwijderd of verlegd worden om een zo veilig mogelijk en vrij schootsveld te creëren.
- Wees niet overdreven luidruchtig bij het plaatsen van de hoogzitten, hoe minder verstoring er is voor het wild, hoe beter voor het resultaat van de jachtdag.
- Laat geen afval achter.

ORGANISATIE STAP 5: OVERLEG AANPALENDE JACHTRECHTHOUDERS

Deze stap kan ook samengenomen worden met stap 2 (Organisatorisch intern overleg). Men nodigt dan de aanpalende jachtrechthouders op dit moment uit voor het overleg. Het kan interessant zijn, indien er met verschillende jachtrechthouders samen gewerkt wordt, om praktische afspraken rond drijvers, hoogzitplaatsing en regels van de jacht overkoepelend af te spreken.

WIE?	WANNEER?
✓ Hoofdverantwoordelijke organisatie ✓ Aanpalende jachtrechthouders	Minimaal 5 dagen voor de actie
WAT?	
Overleg tussen de organisator en de jachtrechthouders of WBE's die een jachtterrein hebben palend aan het gebied waar de actie plaatsvindt.	

Artikel 8 uit het Jachtvoorwaardenbesluit van 25 april 2014, legt aan de organisator van een drukjacht of drijfjacht op groot wild enkele verplichte maatregelen op:

1. Met het oog op de verenigbaarheid met andere activiteiten worden **waarschuwborden voor de activiteit** geplaatst aan de toegangen van het gebied waarin de actie plaatsvindt. De borden worden uiterlijk op de dag die voorafgaat aan de dag waarop de activiteit plaatsvindt, geplaatst en ze worden uiterlijk een uur na het einde van de activiteit verwijderd. Meer informatie omtrent deze borden is terug te vinden in het hoofdstuk: Waarschuwborden voor de drukjacht.
2. Voor een betere gebiedsgerichte samenwerking om de efficiëntie van een drukjacht of drijfjacht op grof wild te verhogen, verzorgt de organisator van de jacht een **overleg met de aanpalende jachtrechthouders** of WBE's die een jachtterrein hebben dat paalt aan het jachtterrein van de organisator. Dit dient minstens vijf dagen voor de actie plaats te vinden. De schriftelijke neerslag van dat overleg wordt gevoegd bij de melding van de actie aan het agentschap en aan de burgemeester van het grondgebied waarop de activiteit plaatsvindt.
3. met het oog op de verenigbaarheid van drukjacht en drijfjacht op grof wild met andere activiteiten brengt de organisator minstens drie werkdagen voor de aanvang van de activiteit **een melding van de jachtactiviteit bij het agentschap en de burgemeester van het grondgebied** waarop de jacht plaatsvindt. Het op de hoogte brengen van het Agentschap Natuur en Bos en de gemeente volstaat met een mailtje met mededeling van plaats, tijdstip van de drukjacht, met bijgevoegd het verslag van het overleg met de aanpalende jachtrechthouders.

ORGANISATIE STAP 6: DE DRUKJACHT ZELF

WIE?	WANNEER?
✓ Hoofdverantwoordelijke organisatie	
✓ Jagers	De dag zelf
✓ Trakkers	
✓ Nazoekteam	WAT?
✓ Onderzoekers INBO	
✓ Dierenarts voor staalnames	Drukjachtactiviteit
✓ Posteurs	

Om een succesvolle en veilige drukjacht te organiseren is het aangeraden om het vooropgestelde dagverloop strikt aan te houden. Praktijk loopt niet altijd zoals gepland en dan is het verstandig om een structuur te hebben om aan vast te houden.

Ontvangst en controle van de deelnemers

's Ochtends wordt er afgesproken op een welbepaalde plaats en tijd, vaak met een kop koffie en eventueel een koffiekoek voor de deelnemers (dit is een traditie en duidt op een goede gastheer met respect voor de mensen die hem bijstaan in het wildbeheer).

Bij het ontvangen van de personen wordt door de organisator volgende zaken in orde gesteld:

- controleren of elke deelnemer aanwezig is
- controleren van jachtverloven
- controleren van wapens en kijkers
- toekennen van de plaatsen voor de jagers

Op sommige jachten worden hoogzitten willekeurig toegekend aan de jager (via loting) om achteraf geen klachten te krijgen van de jagers in verband met betere of minder goede plaatsen.

Op andere jachten worden hoogzitten niet willekeurig toegekend aan de jager. Het kan immers interessant zijn om zeer goede schutters op bepaalde strategische plaatsen te zetten. In een voldoende groot gebied worden goede, ervaren schutters best op enkele hoofdwissels geplaatst aan de rand van het gebied. Wanneer er bij het begin van de drukjacht een rotte zwijnen naar buiten het gebied wil trekken, kan het schieten van één of twee dieren uit de rotte voldoende zijn om de rotte te keren en binnen het drukjachtgebied te houden. Wanneer men deze methode van plaats toewijzen toepast, moet men uiteraard zeer diplomatisch te werk gaan met de bedeling van de plaatsen en men moet zeker zijn dat deze persoon een weidelijk en goed schutter is.

De briefing of ‘de ronde’

De briefing ‘s ochtends, ‘de ronde’ genaamd, is het moment om voor alle aanwezigen de richtlijnen voor de dag te herhalen: dagschema, veiligheid, organisatie, wild en sancties.

Elke jager krijgt bij de aanvang van de jachtdag:

- Instructies en veiligheidsvoorschriften (zie hoofdstuk overeenkomst en bijlage 1).
- Waarnemingsformulier voor observatie van wild (zie bijlage 2).
- Aanshotformulier om te noteren wanneer, waar en hoe de jager een dier heeft geschoten (zie bijlage 3).
- Een kaart met overzicht van het jachtgebied en de aanwezige hoogzitten.
- Lintjes om aanshotplaats aan te duiden voor het nazoekteam.

Elke trukker krijgt bij aanvang van de jachtdag:

- Toekennen van elke persoon aan een drijversgroep met verantwoordelijke.
- Een kaart met overzicht van het jachtgebied en de aanwezige hoogzitten.
- Een lijst met belangrijke telefoonnummers geven aan elke verantwoordelijke van de drijversgroep.

Verplaatsen van drijvers en jagers naar het terrein

Verplaatsing gebeurt afhankelijk van de situatie met voertuigen of te voet. Voertuigen dienen op een veilige afstand buiten het drukgebied geparkeerd te worden. Deze moeten ruim buiten het potentiële schootsveld van elke hoogzit staan om geen enkel risico te nemen op een kogelinslag. Best parkeert men de voertuigen op enkele honderden meters buiten het gebied, de rest doet men te voet. Men gaat zeer stil te werk met het sluiten van de portieren en maakt geen lawaai bij het uitstappen of verplaatsen naar de jacht.

De posteur gaat met elk van de hem toegewezen jagers naar zijn/haar hoogzit. Aanwijzingen worden gegeven voor richting waarin en tot welke afstand geschoten mag worden (al dan niet fysiek aangeduid op het terrein). Eind-uur van de jacht wordt nogmaals meegegeven.

Start van de jacht

De jagers mogen schieten van zodra ze op hun hoogzit zitten en een veilig schot kunnen plaatsen. Vanaf het moment dat alle jagers geposteerd zijn, starten de drijversgroepen met het trekken. Zij gaan al wandelend hun deelgebied doorkruisen. Bij meerdere groepen wordt tegelijkertijd meerdere deelgebieden doorkruist. Er kan voor gekozen worden om halfweg de periode van het drijven, op een vooraf afgesproken uur, een kwartier ‘rust’ te houden. Op dit moment bewegen de drijversgroepen niet meer en het wild heeft dan de neiging zich terug te verplaatsen in de richting van de oorspronkelijke dekking waar het zich bevond en passeert dan mogelijks terug voorbij één of meerdere schutters.

Voor het overzicht van het jachtgebeuren is het belangrijk dat elke jager bij elk schot een sms stuurt naar de verantwoordelijke van de jacht. Best onder deze vorm:

Naam – hoogzitnummer – aantal schoten – (gemist/dier terplaatse/gekwetst)

Op deze manier is het op het einde van de jachtdag al duidelijk hoeveel dieren er geschoten zijn, hoeveel schoten er gemist zijn, hoeveel gekwetste dieren nog rondlopen en hoeveel nazoeken er moeten gebeuren.

Einde van de jacht

Het einduur is op voorhand bepaald. Na dit uur wordt er niet meer geschoten. Pas vanaf dit moment mogen jagers hun hoogzit verlaten. De drijvers zijn op dit moment weer uit het gebied. De jagers worden opgehaald door de posteurs die hen geplaatst hebben.

De verantwoordelijke van de jacht weet reeds hoeveel dieren er geschoten (of aangeschoten) zijn en geeft het respectievelijk aantal labels mee aan de posteurs die bij deze jagers komen.

Dood wild wordt eerst voorzien van een label. Het is op dit moment voldoende dat het pootlabel bevestigd wordt. De onderkaaklabel kan na het ontweiden aangebracht worden. Het is verstandig om te noteren welke dieren (labelnummers) van welke schutterspost komen. Dit wordt op dit moment genoteerd door de verantwoordelijke posteur (zie onderstaande afbeelding). Indien nodig wordt het dier verplaatst naar een plek waar het makkelijker op te halen is (met de auto).

POSTEUR DEELGEBIED 1: ... *Pierre Vanhelst*

Post 1
Post 2
Post 3
Post 4

Post	Labelnummer wild	Bijzondere melding
1	2 zwijnen terplaatse: 3045 en 3046	
2	Geen	1 nazoek nodig
3	Geen	Geen schot gelost
4	1 zwijn terplaatse: 3047	

Indien een aangeschoten dier niet ter plaatse ligt, of er is twijfel over een schot, dan wordt de aanschotplaats aangeduid met een lint, bevestigd aan een boomtak of aan de vegetatie. Voor het aanduiden van de plek waar het dier geraakt werd of stond toen er op geschoten werd kan de jager best zelf op de hoogzit blijven en de tweede persoon dirigeren naar die plaats. Dit gaat beter dan deze plaats vanop de grond te moeten aanduiden. De jager kan eventueel zelf het spoor van (zeer duidelijk) aangeschoten wild een stukje volgen, maar niet verder dan 50 meter en zeker niet in het spoor zelf wandelend, maar netjes ernaast om het spoor voor de zweethond niet te verstoren. Het beste is dat ook de vluchtrichting van het gewonde dier wordt aangeduid met 2 lintjes op ongeveer 5 meter van de aangeduide aanschotplaats. Als lintjes worden soms papierstrips gebruikt (verteren op termijn) of soms afspanlint (wit/rood of andere). Het is van belang dat de linten voldoende zichtbaar zijn in het bos voor het nazoekteam.

Indien een tweede of derde trak plaatsvindt wordt bovenstaande stappen herhaald. Hierbij is het belangrijk zo efficiënt mogelijk te werk te gaan om zo weinig mogelijk tijd te verliezen tussen de verschillende trakken.

Nazoek van gekwetst wild en gemiste schoten

Na afloop van de jacht verplaatst iedereen zich naar de centrale verzamelplaats, die liefst buiten het jachtgebied gelegen is. Jagers dienen hun ingevulde waarnemingsformulieren en aanschotformulieren in. De posteurs geven ook hun overzichtsformulier aan de verantwoordelijke.

Informatie nodig voor een eventuele nazoek op gekwetst wild wordt doorgegeven aan de persoon die de jagers komt ophalen (posteur). Deze persoon geeft de informatie door aan de mensen die de nazoek zullen uitvoeren. Met deze aanduidingen kan het nazoekteam aan de slag om met de zweethond het aangeschoten dier terug te vinden. Dit is een punt waar het vaak misloopt of te snel gaat. Het is belangrijk om het nazoekteam te laten wachten tot alle informatie van de uit te voeren nazoeken - gekwetste dieren en gemiste schoten – verzameld is. Het kan een tijd duren tot elke posteur op de afspraakplaats is met de informatie. Wees hier geduldig en neem als organisator de leiding om dit goed te coördineren.

Bij het verzamelen van alle informatie wordt eerst gemeld door de posteurs waar en welke nazoeken zeker nodig zijn. De nazoek van een met zekerheid gekwetst stuk heeft voorrang op die van een gemist schot. Belangrijk is wel dat **elk schot, ook een misser** wordt nagezocht. Pas wanneer er een overzicht is van de posten waar een nazoek nodig is, wordt het nazoekteam op pad gestuurd. Veiligheid is hierbij van uiterst belang. Het is noodzakelijk dat alle andere personen op dit moment zich niet meer in het drukjachtgebied bevinden om de nazoek niet te verstoren. Ook qua veiligheid is dit een must omdat de nazoeker een gekwetst dier moet kunnen schieten in alle veiligheid en met zekerheid dat niemand in de buurt is.

Nazoek gebeurt steeds met een erkend nazoekteam en met goed opgeleide honden.

Verzameling wild, ontweiden en staalnames

Het geschoten wild wordt opgehaald en naar de centrale verzamelplaats gebracht. Hier worden de dieren ontweid, de onderkaak gelabeld, stalen genomen, gewichten genoteerd. Indien medewerkers van INBO aanwezig zijn, wordt deze procedure best samen met hen afgestemd en uitgevoerd.

Bij het ontweiden, labelen, wegen en verzamelen van stalen gaat men best zo structureel mogelijk te werk:

- Eén persoon **noteert** alle gegevens van de dieren die worden aangeleverd, hij houdt overzicht van de situatie. (zie bijlage 5: Notitieformulier geschoten wild)
  - Gegevens: diersoort, LABELNUMMER, schutter, leeftijd, geslacht, gewicht, aantal embryo's.
- Enkele personen houden zich bezig met het **ontweiden**, en leggen de embryo's of testikels achter het dier, de ingewanden kunnen in de afvalcontainer.
- Bij de ontweide dieren kunnen **bloed en weefselstalen genomen** worden door de dierenarts, evenals het verwijderen van de onderkaak.
- Als alle stalen genomen zijn, kan het dier gewogen worden en wordt het opzij gelegd voor het tableau.

Tableau en afsluiten van de jachtdag

Het tableau, een jachttraditie, is een moment van respect voor het geschoten wild. De dieren worden per soort en op de rechterzijde in rijen gelegd. De breuk (een tak van eik, spar, den of els) wordt als eerbetoon aan het dier en de jager opgedragen. De tak wordt op het dier gelegd (breuk naar voren gericht bij mannelijk dier, naar achter bij vrouwelijk dier) en officieel aan de jager gegeven door de jachtheer na een woord van dank.

Na het uitdelen van de breuken wordt respect betuigd aan de dieren door de jachthoornblazers, per geschoten diersoort. Daarna wordt de jachtdag afgesloten met een woord van dank van de organisator en afgeblazen door de jachthoornblazers.

Hierna wordt het wild verdeeld of verkocht.

ORGANISATIE STAP 7: NABESCHOUWING

WIE?	WANNEER?
✓ Hoofdverantwoordelijke organisatie ✓ Boswachter ✓ Jachtrechthouders ✓ Verantwoordelijke van de drijvers ✓ Verantwoordelijke posteurs	Na afloop van de drukjacht
	WAT?
	Evaluatie drukjacht

Voor een goede organisatie van een (eventueel) volgende editie van de drukjacht is het nuttig om met de betrokken personen een nabeschuwing te houden van de jachtactiviteit.

- Is de dag vlot verlopen?
- Zijn er problemen opgedoken?
- Waar ging het goed?
- Waar ging het fout?
- Hoe kunnen deze problemen in de toekomst vermeden worden?
- Stonden de hoogzitten op een goede plaats?
- Hoe migreerden de dieren door het gebied?
- Op welke posten werden dieren geschoten?
- Op welke posten kwamen de dieren te ver langs om te schieten?

Dit is slechts een klein aantal vragen om te beantwoorden. De waarnemingsformulieren en aanschotformulieren kunnen hierbij uiteraard ook helpen. Maak een overzicht van de bemerkingen en oplossingen zodat volgende jacht vlotter verloopt. Op deze manier kan er steeds van de fouten geleerd worden en de routine verbeterd worden.

OVEREENKOMST TUSSEN ORGANISATIE EN JAGER

Een overeenkomst tussen de organisator van de jacht en de deelnemende jager kan belangrijk zijn voor het maken van goede afspraken en het zorgen dat een dag correct verloopt. Het is ook een manier om aan de kandidaat jagers het kader duidelijk te schetsen. Wie zich niet in dat kader kan vinden kan zich alsnog distantiëren van deelname. Tenslotte heeft de organisator een stok achter de deur om een jager die zich niet naar behoren gedraagt te kunnen sanctioneren en desgevallend uit te sluiten voor toekomstige activiteiten.

De overeenkomst wordt meegegeven met de uitnodiging en vergezeld van volgende mededeling: *Door zijn deelname aan de jachtactiviteit bevestigt de kandidaat jager akkoord te zijn met de voorwaarden vermeld in dit document.*

In de overeenkomst worden zeker volgende zaken besproken:

- Wapens: welk type wapen wordt wel of niet toegelaten?

In sommige jachten op grofwild wordt verboden om gladloopwapens te gebruiken. Deze zijn wel wettelijk toegelaten voor everzwijn in Vlaanderen, maar omwille van de beperkte reikwijdte is niet elke jager hier voorstander van. Het al dan niet toelaten van deze wapens kan bepaald worden in de voorwaarden voor de jacht.

- Zichtbaarheid: verplichting om een oranje hesje of jas te dragen tijdens de jacht.
- Start en einde jachtactiviteit: bepaal op voorhand duidelijk wanneer de jager mag beginnen schieten en wanneer de jacht eindigt.
- Wildsoorten: welke soorten zijn bejaagbaar op deze drukjacht?
- Na de jacht: praktische afspraken over het jachtgebeuren en het ophalen en nazoeken van wild.
- Sancties: maak duidelijk wat de sancties zijn van het niet naleven van dit reglement.
- Wildverwerking: indien het wild verkocht wordt, kan in dit document ook beschreven worden aan welke voorwaarden en prijzen.

Een voorbeeld van deze overeenkomst is te vinden in **bijlage 1**.

Dit voorbeelddocument is opgesteld voor de organisatie van een drukjacht, specifiek op everzwijnen en onder zeer strikte voorwaarden. Deze voorwaarden zijn opgesteld voor het bekomen van een zo veilig mogelijke en weidelijke jacht. Deze tekst kan gebruikt en aangepast worden door het toevoegen of weglaten van bepaalde wildsoorten en richtlijnen, zolang de wettelijke richtlijnen gerespecteerd blijven. Wees bij het aanpassen van de voorwaarden steeds bewust van de consequenties en mogelijke gevolgen van het aanpassen van een reglement.

JACHT

AANKONDIGING

Datum: ____ / ____ / 20____
 van ____ u tot ____ u
 ____ / ____ / 20____
 van ____ u tot ____ u
 ____ / ____ / 20____
 van ____ u tot ____ u
 ____ / ____ / 20____
 van ____ u tot ____ u

WBE / jachtrechthouder _____
 Telefoon: _____

Meer info: www.natuurenbos.be/wildbeheer

JACHT

WAARSCHUWING

Datum: ____ / ____ / 20____
 Tussen ____ u en ____ u
 WBE / jachtrechthouder _____
 Telefoon: _____

Meer info: www.natuurenbos.be/wildbeheer

JACHT

DOORGANG VERBODEN

Datum: ____ / ____ / 20____
 Tussen ____ u en ____ u
 WBE / jachtrechthouder _____
 Telefoon: _____

Meer info: www.natuurenbos.be/wildbeheer

WBE - Aankondigen
 Verreken bedrag: 1000,00 € (incl. BTW 12,00%)
 Tel. 02 238 43 52 - 4000/jacht_wbe@natuurenbos.be

WBE - Aankondigen
 Verreken bedrag: 1000,00 € (incl. BTW 12,00%)
 Tel. 02 238 43 52 - 4000/jacht_wbe@natuurenbos.be

WBE - Aankondigen
 Verreken bedrag: 1000,00 € (incl. BTW 12,00%)
 Tel. 02 238 43 52 - 4000/jacht_wbe@natuurenbos.be

WBE - Waarschuwen
 Verreken bedrag: 1000,00 € (incl. BTW 12,00%)
 Tel. 02 238 43 52 - 4000/jacht_wbe@natuurenbos.be

WBE - Waarschuwen
 Verreken bedrag: 1000,00 € (incl. BTW 12,00%)
 Tel. 02 238 43 52 - 4000/jacht_wbe@natuurenbos.be

WBE - Waarschuwen
 Verreken bedrag: 1000,00 € (incl. BTW 12,00%)
 Tel. 02 238 43 52 - 4000/jacht_wbe@natuurenbos.be

WBE - Doorgang Verboden
 Verreken bedrag: 1000,00 € (incl. BTW 12,00%)
 Tel. 02 238 43 52 - 4000/jacht_wbe@natuurenbos.be

WBE - Doorgang Verboden
 Verreken bedrag: 1000,00 € (incl. BTW 12,00%)
 Tel. 02 238 43 52 - 4000/jacht_wbe@natuurenbos.be

WBE - Doorgang Verboden
 Verreken bedrag: 1000,00 € (incl. BTW 12,00%)
 Tel. 02 238 43 52 - 4000/jacht_wbe@natuurenbos.be

WILDVERWERKING

Geschoten dieren worden meestal in de voedselketen gebracht, hetzij voor eigen gebruik, hetzij voor de handel. Het Koninklijk besluit van 30 november 2015, betreffende de hygiëne van levensmiddelen van dierlijke oorsprong, bepaalt dat rechtstreekse levering van kleine hoeveelheden door de jager aan de eindverbruiker of aan de plaatselijke detailhandel die rechtstreeks aan de eindverbruiker levert is toegelaten. Hieraan zijn wel enkele voorwaarden verbonden.

Bij **levering aan de eindverbruiker of aan de erkende wildbewerkingsinrichting** moet een genummerde verklaring het wild vergezellen. Deze verklaring wordt opgemaakt door een gekwalificeerd persoon (GP - zie verder) en moet volgende informatie bevatten:

- naam, adres en registratienummer van de gekwalificeerde persoon;
- soort wild;
- aantal stuks wild;
- enig identificatienummer van het stuk grof wild;
- plaats, datum en tijdstip van het doden bij de jacht;
- datum en handtekening van de gekwalificeerde persoon ter bevestiging van het besluit van zijn onderzoek.

Bij **rechtstreekse levering van vrij wild door de jager**, aan de wildbewerkingsinrichting die grenst aan een detailhandel die rechtstreeks levert aan de eindverbruiker, gelden volgende regels:

- De rechtstreekse levering beperkt tot één stuk grof vrij wild en 10 stuks klein vrij wild die zijn geschoten op dezelfde jachtdag en op één en hetzelfde jachtterrein;
- Aan die detailhandel grenst een erkende bewerkingsinrichting voor vrij wild;
- Het vrij wild wordt gekeurd in overeenstemming met de bepalingen van de verordening (EG) nr. 854/2004;
- Na de keuring van groot wild brengt de officiële dierenarts het identificatiemerk aan.

Eigen consumptie van het wild is toegestaan zonder verklaring van een GP en een trichinenonderzoek is vrijblijvend.

Gekwalificeerd persoon (GP)

De Europese regelgeving voor voedselveiligheid voorziet in de mogelijkheid dat een jager, die een hygiëneopleiding heeft gevolgd ("gekwalificeerd persoon") een eerste beoordeling van het geschoten wild kan verrichten.

De meeste jagers zijn zelf GP, indien ze deze opleiding gevolgd hebben. Het is voldoende als minstens een van de leden van het jachtgezelschap deze opleiding heeft gevolgd. De GP zou eveneens de jachtopziener kunnen zijn als hij deel van het jachtgezelschap uitmaakt of als hij zich in directe nabijheid bevindt.

In de verklaring worden de vaststellingen opgetekend die tijdens een eerste onderzoek ter plaatse op dat wild zijn gedaan, met inbegrip van het gedrag van het wild vóór het doden en de toestand van de omgeving. De GP heeft als doel om normaal wild van abnormaal wild te onderscheiden.

Wildverwerkingsinrichtingen in België

Het verwerken en verhandelen van wild dient via een erkende wildverwerkingsinrichting te gebeuren. Een overzicht van alle erkende wildverwerkingseenheden in België is terug te vinden op de website van het FAVV:

Website van het FAVV > Professionelen > Dierlijke productie > Dieren > Vrij wild:
http://www.favv-afsca.fgov.be/bo-documents/inter_inricht_levensmid_N.PDF

Niet elke wildverwerkingseenheid verwerkt wilde everzwijnen, daarom heeft het FAVV een aparte, niet openbare lijst gemaakt van wildverwerkers die dit wel doen. Voor de meest recente lijst dient altijd contact opgenomen te worden met FAVV. Onderstaande lijst is actueel op 1 april 2018.

Erkende wildverwerkingsinrichtingen die everzwijnen verwerken

Benaming	Straat	Postcode	Gemeente
AU BON JAMBON	Rue La Ringe, Alle 32	5550	Vresse-sur-Semois
BOUCHERIE-CHARCUTERIE JANVIER	Rue J.-Bapt.-Périquet, Oignies 6	5670	Oignies-en-Thiérache
CHABOT VIANDES S.A.	Rue de la Naie, Pre. 18	5660	Couvin
Comptoirs Albert 2	Strijmeers 89	9520	Sint-Lievens-Houtem
CONDROZ - GIBIER	Allée des Artisans 17	5590	Ciney
D'HAUWE JAN	Antwerpsesteenweg 384	9040	Gent
ETABLISSEMENTS LOUIS BOUILLON	Rue de Wasseige 96	4460	Grâce-Hollogne
LE FUMET DES ARDENNES	Rue de Blézy 122	6880	Bertrix
MAGEROTTE ENTREPRISES	Rue Saint-Monon 4	6950	Nassogne
MAISON PROTIN	Rue d'Arlon 21 b B	6820	Florenville
SOCARDENNE ALIMENTATION	Fontenaille 6 b D	6661	Houffalize
spri La Fagnarde	rue du Lac, Robertville 29	4950	Waimmes/Weismes

BIJLAGEN

Bijlage 1:	Instructies drukjacht voor de jagers
Bijlage 2:	Waarnemingsformulier drukjacht
Bijlage 3:	Aanschotmelding geschoten dier drukjacht
Bijlage 4:	Affiche voor afsluiten jachtgebied
Bijlage 5:	Notitieformulier geschoten wild

Nota bij het document: Instructies drukjacht voor jager

Dit document is opgesteld voor de organisatie van een drukjacht, specifiek op everzwijnen en onder zeer strikte voorwaarden. Deze voorwaarden zijn opgesteld voor het bekomen van een zo veilig mogelijke en weidelijke jacht. Deze tekst kan gebruikt en aangepast worden door het toevoegen of weglaten van bepaalde wildsoorten en richtlijnen, zolang de wettelijke richtlijnen gerespecteerd blijven. Wees bij het aanpassen van de voorwaarden steeds bewust van de consequenties en mogelijke gevolgen van het aanpassen van een reglement.

HOOFDSTUK 1: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 §1. Door zijn deelname bevestigt de kandidaat jager akkoord te zijn met de voorwaarden vermeld in dit document.

§ 2. De drukjacht zal doorgaan op **DATUM**. Verdere instructies in verband met de tijdsindeling van de dag worden via mail bekend gemaakt.

§ 3. Er wordt verwacht van de deelnemende jagers dat ze zich bewust zijn van het principe drukjacht, vermeld onder hoofdstuk 2, en zich hier ook naar gedragen.

Artikel 2. §1. De **ORGANISATOR** is niet verantwoordelijk voor ongevallen die kunnen gebeuren ten gevolge van de jachtactiviteit. De deelnemende jager jaagt onder eigen verantwoordelijkheid en ziet af van elke vorm van schadevergoeding door de **ORGANISATOR** voor schade die zou veroorzaakt worden door de deelname of het gebruik van de jachtinfrastructuur (o.m. hoogzitten). De jager is verantwoordelijk voor schade aan derden veroorzaakt door de uitoefening van zijn/haar jachtactiviteit.

HOOFDSTUK 2: DRUKJACHT

Artikel 3 Drukjacht is een vorm van bewegingsjacht (drijvers zetten de dieren, in dit geval everzwijnen) in beweging, net zoals drijfjacht. Jagers worden geposteerd op hoogzitten en verspreid binnen het hele gebied. Trakkers lopen in het gebied tussen de jagers door. Algemeen is het de bedoeling bij drukjacht het wild **niet 'op te drijven'** in de richting van een rij van geweren, maar stil door het gebied te bewegen en zo het wild er toe aan te zetten zich rustig te verplaatsen, in de hoop dat het voorbij de posten met schutters komt en daar, traaglopend of stilstaand, aangesproken kan worden (het geslacht en de leeftijd van de dieren kunnen bepaald worden indien nodig) en met **minder risico's op een slecht geplaatst schot** dan bij schoten op snel lopende, opgejaagde dieren, geschoten kan worden.

HOOFDSTUK 3: VOORWAARDEN VOOR DE JACHTBEOEFENING**Artikel 4. WAPENS**

§ 1. Enkel jachtwapens, wettelijk toegelaten voor het bejagen van everzwijnen, mogen gebruikt worden. **Er wordt niet toegestaan om gebruik te maken van gladloopwapens. Er wordt niet toegestaan om gebruik te maken van voorspanners.**

§ 2. Kijkers zijn toegestaan met een minimumvergroting niet groter dan 2,5x.

§ 3. Het is enkel toegestaan het wapen te laden wanneer men op de hoogzit zit. Ontladen gebeurt eveneens voor het verlaten van de hoogzit. Ten allen tijde moet de veiligheid aanstaan, tenzij er wild gezien of gehoord wordt.

Artikel 5. ZICHTBAARHEID

Alle jagers worden verplicht gedurende de hele dag een oranje fluo hesje of oranje jas te dragen. Ook op de hoogzit is het dragen van oranje verplicht.

Artikel 6. START EN EINDE JACHTACTIVITEIT

De moment dat de jager geposteerd is op zijn hoogzit, mag hij vuren. Na het einde van de jacht is het niet meer toegestaan om nog een schot te lossen.

Artikel 7. WILD

§ 1. Er wordt **enkel op everzwijn** gejaagd. Andere wildsoorten worden niet geschoten.

§ 2. Indien er een rotte passeert mag de jager maar 1 dier aanspreken en schieten. Pas wanneer dit dier zichtbaar gevallen is en er nog een kans is om opnieuw een zwijn aan te spreken, mag dit. Indien het eerste dier gemist is of niet direct valt, mag er geen tweede schot op een ander dier van de rotte geplaatst worden.

§ 3. Leidzeugen worden niet geschoten.

Artikel 8. SCHIETEN EN WEIDELIJKHEID

§ 1. Elke jager blijft verantwoordelijk voor zijn schot.

§ 2. Er wordt enkel geschoten op everzwijnen die zich op afstanden bevinden van minder dan 50 meter van de schutter. Dit geeft meer zekerheid op een correct schot.

§ 3. De jager zorgt altijd dat hij zeker is van kogelvang. Dit wil zeggen dat de schietrichting- en hoek altijd voorziet dat de kogel wordt begraven in de grond. Een struik, boom of het dier zelf gelden niet als kogelvang.

§ 4. Nooit in de richting of in de buurt van trakkers (of wandelaars) schieten. Wees bewust dat er ten allen tijde trakkers of wandelaars (zonder fluo) in de buurt kunnen lopen. Schiet daarom nooit in een dekking waar het zicht niet toelaat om een veilig schot te plaatsen.

§ 5. Eerst het stuk beoordelen. Pas na zekerheid van het juiste stuk wild, het stuk aanspreken, dan pas schieten.

§ 6. Elke jager krijgt tijdens de briefing volgende documenten:

- Waarnemingsformulier: hierop worden waarnemingen van everzwijn en ree genoteerd.
- Aanschotmelding everzwijn: hierop worden alle schoten genoteerd met aanschotplaats en vluchtrichting ten opzichte van de hoogzit.
- Kaart van het gebied met de plaatsing van de hoogzitten.
- Instructies van de drukjacht, ook terug te vinden in dit document.

Deze formulieren worden naar waarheid ingevuld. Na aflopen van de jacht worden het waarnemingsformulier en de aanschotmelding terug bezorgd aan de posteur.

§ 7. Elk schot wordt genoteerd en nagezocht. Nazoeken wordt gedaan door een gespecialiseerd team met een zweethond.

§ 8. De hoogzit wordt niet verlaten tijdens de jacht. Eventueel geschoten everzwijnen worden pas na de jacht verzameld. ENKEL indien er op de vraag van de verantwoordelijke trakter een gekwetst, gesteld everzwijn een vangschot moet krijgen, is het toegestaan dat de jager hiervoor zijn post verlaat.

Artikel 9. NA DE JACHT

§ 1. Bij een schot waarbij het dier nog verder liep wordt de schotplaats aangeduid met een lintje verstrekt door de verantwoordelijke bij de briefing. Indien de vluchtrichting duidelijk is wordt er op 5 meter van de schotplaats een tweede aanduiding gemaakt met 2 lintjes. Dit als hulp voor het nazoekteam. Het aanduiden van schotplaats en lintjes wordt na aflopen van de jacht en best in samenwerking met de posteur.

§ 2. Ontweiden van de dieren wordt gedaan na de jacht op een centrale plaats. Er wordt dus geen enkel everzwijn ontweid op het terrein.

Artikel 9. SANCTIES

Het niet naleven van de jachtwetgeving of van één van de bepalingen van deze voorwaarden, heeft de onmiddellijke uitsluiting tot gevolg. Bovendien worden deze overtreders uitgesloten voor volgende jachtdagen georganiseerd door de ORGANISATOR. Na onweidelijk of onveilig gedrag kunnen jagers, na eensluidend advies van de ORGANISATOR, eveneens onmiddellijk worden uitgesloten.

Waarnemingsformulier everzwijn

[illegible]

Opmerkingen:

Waarnemingsformulier wild

WAARNEMING EVERZWIJN									
Wrn NR	Uur (aank.)	Keiler	Zeug	Overloper	Frishling	Onbep.	TOTAAL	Uur (vertr.)	opmerking
1									
2									
3									
4									
5									
6									
WAARNEMING REE									
Wrn NR	Uur (aank.)	reebok	reegeit	reekits	reekalf	Onbep.	TOTAAL	Uur (vertr.)	opmerking
1									
2									
3									
4									
5									
6									
WAARNEMING ANDERE DIERSOORT									
Wrn NR	Uur (aank.)	Diersoort, geslacht, leeftijd?						Uur (vertr.)	opmerking

**AGENTSCHAP
NATUUR & BOS**

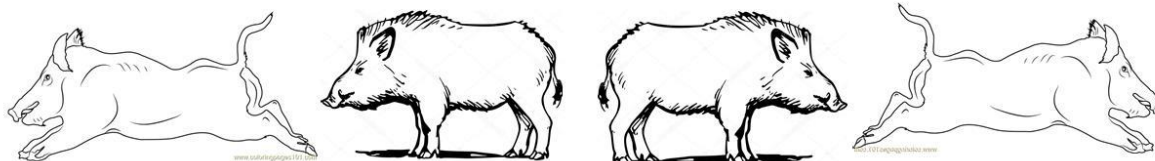
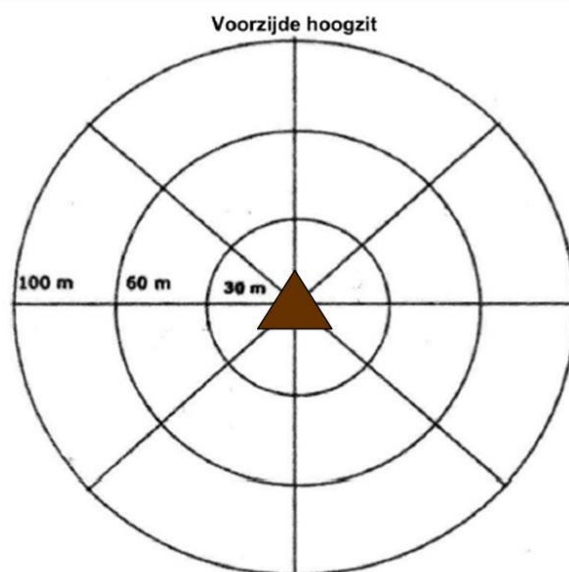
Naam jager:

POST:

Posteur:

DRUKJACHT - ..... - ...../...../.....

Aanschotmelding Everzwijn

Inschotplaats met x en kogelnummer aanduiden

Aanschotplaats aanduiden met x, vluchtrichting met een pijl

AANSCHOT	Uur (SCHOT)	Volw/overl/big	Terplaatse/gekwetst/mis	Getekend op schot?	Zweet/andere gevonden?
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					

**AGENTSCHAP
NATUUR & BOS**

Naam jager:

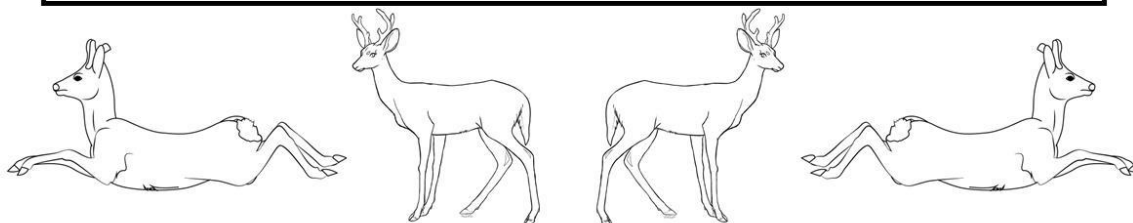
POST:

Posteur:

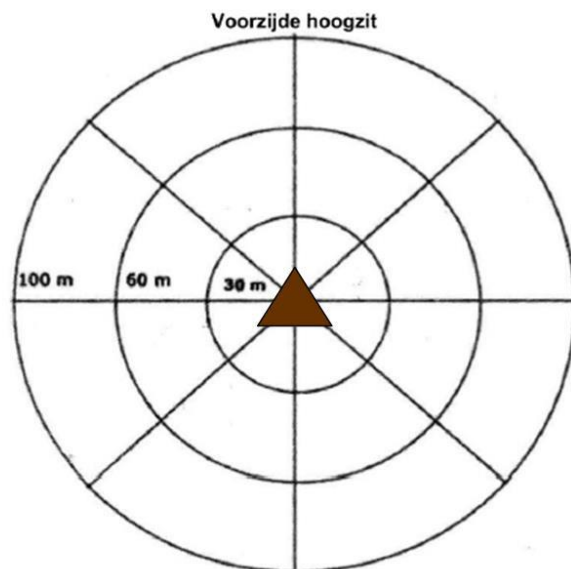
DRUKJACHT - ..... - ...../...../.....

Aanschotmelding ree

Inschotplaats met x en kogelnummer aanduiden

Aanschotplaats aanduiden met x, vluchtrichting met een pijl

AANSCHOT	Uur (SCHOT)	Volw/overl/big	Terplaatse/gekwetst/mis	Getekend op schot?	Zweet/andere gevonden?
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					

[illegible]